

Sortförsök i vårvete

Av Försöksledare Arne Ljungars,
Hushållningssällskapet i Kristianstad.

Under hösten 2008 har 3 sortförsök i vårvete skördats, L7-301 se Skåneförsökens hemsida. I tabell 1 kan man studera medeltalen från de olika åren samt femårsmedeltal från 2004-2008. I tabell 2 finns medeltal från svampbehandlade led och obehandlade led medan tabell 3 redovisar hur sorterna klarar sig i de skånska odlingsområdena, nu bara i Söderslättområdet och i Kristianstadsområdet. Tabellerna 4 och 5 visar sorternas egenskaper jämfört med mätaren Vinjett.

Alla egenskaper är medeltal över 5 år, i tabell 4 från de svampbehandlade leden medan svampgraderingarna i tabell 5 är hämtade från de obehandlade leden. Säkerheten i egenskapskillnader ökar med antalet år som sorterna varit med i försöken. Sorter med högre och mycket högre skörd än de vanliga odlade sorterna i Skåne kommer att missgynnas i kvalitetsegenskaperna proteinhalt och volymvikt medan stråstyrkan egentligen blir för bra om man tänker sig en något högre kvävegiva.

Tabell 1. Kärnskörd av Vårvete i Skåne M-tal av riks- och länsförsök.

SORT	2004 - 2008			2004		2005		2006		2007		2008		
	kärna dt/ha	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	kärna dt/ha	Rel tal	Ant. förs
Vinjettskörden, dt/ha				60,0		86,9		63,6		70,7				
SW Vinjett	70,4	100	15	100	3	100	3	100	3	100	3	70,8	100	3
DSP Quarna SSd	64,4	92	15	92	3	90	3	93	3	89	3	66,3	94	3
SW Kungsjet	75,0	107	15	109	3	104	3	107	3	106	3	76,0	107	3
IGP Triso SSd	68,7	98	15	100	3	97	3	97	3	92	3	72,3	102	3
LP Taifun SSd	74,1	105	12			104	3	104	3	104	3	76,3	108	3
SW Stilett 43392	74,9	106	7					109	2	110	2	73,4	104	3
LP Ashby SW	74,7	106	9					106	3	106	3	75,5	107	3
SW 45456	73,7	105	4							103	2	75,3	106	2
LP Azurite SW	75,6	107	6							108	3	75,2	106	3
Bor Marble SSd	69,9	99	6							95	3	73,2	103	3
SW 45544												76,3	108	2
SW 46197												76,9	109	2
SW 46375												76,3	108	2
DSP CH211.12928 SSd												67,2	95	3
LP Zircon SW												75,6	107	3
x cv% REP	72,1	4,8	15	4,5	3	3,6	3	3,8	3	4,6	3	73,8	6,6	3
LSD PROB F1	3,4	.0001		.0187		.0078		.0057		.0005		8,8	.2886	

Relativtal anges ej för ett försök. OBS! för två försök är jämförelsen ganska osäker.

Tabell 2. Jämförelse mellan vårvetesorter svampbeh. och obeh.

SORT	BEHANDLINGSEFFEKT 2008						BEHANDLINGSEFFEKT 2004-2008								
	Obehandlat			Mer sk.	Behandlat			Obehandlat			Mer sk.	Behandlat			
	Skörd dt/ha	Rel. tal	Ant. förs	f. beh. dt/ha	Skörd dt/ha	Rel. tal	Skörd dt/ha	Rel. tal	Ant. förs	f. beh. dt/ha	Skörd dt/ha	Rel. tal	Ant. förs	f. beh. dt/ha	Skörd dt/ha
SW Vinjett	67,6	100	3	6,4	74,0	100	66,8	100	15	7,1	73,9	100			
DSP Quarna SSd	63,8	94	3	5,0	68,8	93	61,3	92	15	6,2	67,5	91			
SW Kungsjet	74,4	110	3	3,1	77,5	105	72,8	109	15	4,4	77,2	104			
IGP Triso SSd	69,6	103	3	5,5	75,1	101	64,6	97	15	8,2	72,8	99			
LP Taifun SSd	74,2	110	3	4,2	78,4	106	69,9	105	12	8,4	78,3	106			
SW Stilett 43392	70,3	104	3	6,1	76,4	103	71,6	107	7	6,6	78,2	106			
LP Ashby SW	73,0	108	3	5,1	78,1	105	69,1	103	9	11,1	80,2	109			
SW 45456	72,3	107	2	6,0	78,3	106	70,1	105	4	7,2	77,3	105			
LP Azurite SW	72,1	107	3	6,1	78,2	106	71,8	107	6	7,6	79,4	107			
Bor Marble SSd	69,5	103	3	7,4	76,9	104	65,0	97	6	9,9	74,9	101			
SW 45544	72,4	107	2	7,7	80,1	108									
SW 46197	74,0	109	2	5,7	79,7	108									
SW 46375	73,8	109	2	5,0	78,8	106									
DSP CH211.12928 SSd	65,6	97	3	3,2	68,8	93									
LP Zircon SW	72,1	107	3	7,1	79,2	107									
x cv% REP	71	7,3	3		76,6	6,7	68,3	6,1	15		76	4,9			
LSD PROB F1	9,4	.4247			9,3	.2700	4,1	.0001			3,6	.0001			

Relativtal anges ej för ett försök. OBS! för två försök är jämförelsen ganska osäker.

Svampbehandling: 2004, St 31, 0,5 | Tilt Top + st 47-49 0,5 | Comet och 0,5 | Tilt Top.
 2005, St 31, 0,5 | Tilt Top + st 47-49 0,3 | Comet + 0,4 | Proline.
 2006 - 2008, St 31, 0,5 | Tilt Top + st 47-49 0,25 | Comet + 0,6 | Proline.

Tabell 3. Vårvete. Områdesvis indelning 2004 - 2008. Kärnskörd och rel. tal.

SORT	Område 1A			Område 4B		
	kärna dt/ha	Rel. tal.	Ant. förs	kärna dt/ha	Rel. tal.	Ant. förs
SW Vinjett	67,3	100	10	73,1	100	5
DSP Quarna SSd	60,7	90	10	68,3	93	5
SW Kungsjet	70,9	105	10	79,9	109	5
IGP Triso SSd	65,4	97	10	71,9	98	5
LP Taifun SSd	70,5	105	8	77,9	107	4
SW Stilett 43392	68,7	102	4	81,8	112	3
LP Ashby SW	73,6	109	6	73,4	100	3
SW 45456	68,9	102	2	78,1	107	2
LP Azurite SW	74,5	111	4	74,3	102	2
Bor Marble SSd	66,4	99	4	73,6	101	2
x cv% REP	10	73,2	3,4	5	72,1	4,8
LSD PROB F1		3,60	.0001		5,80	.0009

Relativtal anges ej för ett försök. OBS! för två försök är jämförelsen ganska osäker.

Tabell 4. Sortegenskaper i vårvete svampbehandlade led under åren 2004 - 2008.

SORT	Vattenhalt %	Stråstyrka 0-100*	Strå-längd cm	Mogn. dagar **	Liter-vikt g	Tusen-kornv. g	Stärkelse % av ts	Protein % av ts	Falltal
SW Vinjett	19,2	73	90	123	766	39,0	69,0	13,9	224
DSP Quarna SSd	0	4	-6	-2	17	3,1	-2,0	2,3	43
SW Kungsjet	-0,4	13	-2	3	27	1,4	-0,4	-0,2	32
IGP Triso SSd	0,6	-3	0	1	21	1,4	-0,5	0,2	9
LP Taifun SSd	0,4	-12	-8	-1	26	7,7	-0,6	-0,2	86
SW Stilett 43392	-0,1	16	-10	1	-1	-4,2	-0,1	-0,3	-33
LP Ashby SW	0,7	12	-6	3	11	6,5	-0,8	-0,4	65
SW 45456	-0,2	2	-1	2	10	0,6	-0,7	0,2	58
LP Azurite SW	1,2	13	-10	4	6	0,8	-0,5	-0,4	92
Bor Marble SSd	0,1	7	-2	1	33	2,7	0,6	0	45
x cv% REP	19,4	78	86	124	781	41,0	68,5	14,0	264
LSD PROB F1	0,7	17	3	2	12	2,5	0,6	0,5	92

Sortegenskaper för Vinjett. Övriga med avvikelser från Vinjett, med minus för mindre.

*) 100 betyder helt upprätt bestånd.

**) Plus betyder senare mognad.

Tabell 5. Sjukdomskänslighet i obehandlade led jämfört med Vinjett.

SORT	Mjöldagg %		Brunrost % I obeh. Led 2004 - 2008	Septoria% I obeh. Led 2004 - 2008	Bladfläck % I obeh. Led 2004 - 2008
	I obehandlade led 2008	2004 - 2008			
SW Vinjett	5	4	1	5	6
DSP Quarna SSd	-3	-1	0	1	0
SW Kungsjet	-4	-2	-1	0	0
IGP Triso SSd	0	1	1	-1	-1
LP Taifun SSd	-4	-2	1	-2	-1
SW Stilett 43392	-4	-4	1	0	
LP Ashby SW	1	2	1	1	-1
SW 45456	-1	0	-1	-1	
LP Azurite SW	-2	0	0	1	
Bor Marble SSd	5	4	0	-2	
SW 45544	-4				
SW 46197	-4				
SW 46375	-3				
DSP CH211.12928 SSd	-4				
LP Zircon SW	5				
x cv% REP	3	4	1	5	6
LSD PROB F1	8	3	2	4	4

Värdena anger procent angrepp på den gröna bladytan hos Vinjett. För övriga avv. från Vinjett. Under 2004, 2005 och 2006 graderades ingen Septoria och Bladfläcksjuka i vårvete.

Beskrivning av enskilda sorter

SW Vinjett från Svalöf Weibull är mätarsort med god bakkingskvalitet, men inte riktigt i nivå med den tidigare mätaren Dragon. Den har hög avkastning, bra falltal, hög proteinhalt. Strået är ganska långt och styvt medan känsligheten för mjöldagg är låg och känslighet för septoria (svartpricksjuka) hög vilket visade sig 2007 då svampbehandlingen gav stor skördeökning.

DSP Quarna är en sort från Scandinavian Seed med mycket hög proteinhalt. Avkastningen sämre än Vinjetts, men förhoppningsvis kan detta bli ett mycket bra kvalitetsvete. Kort, styvt strå, tidig mognad och bra falltal. Sjukdomsgraderingarna är lägre än Vinjetts.

SW Kungsjet är en ny sort från Svalöf Weibull med mycket hög avkastning. Kortare, styvare strå, hög volymvikt. Bra motståndskraft mot mjöldagg.

IGP Triso från Scandinavian Seed har god bakkingskvalitet. Avkastningen är något lägre jämfört med Vinjett. Strået är lika långt men stråstyrkan något sämre. Volymvikt, tusenkornvikt och falltal är något högre. Känslighet för sjukdomar ungefär samma som hos Vinjett. Den svarar normalt bra på en svampbehandling, särskilt 2007 och skörden ökar ungefär som hos Vinjett.

LP Taifun är ett nytt vårvete från Scandinavian Seed med mycket hög avkastning som gett stor skördeökning för svampbehandlingen. Kort, svagt strå med hög volymvikt, tusenkornvikt och bra falltal.

SW 43392 Stilett är ett nytt vårvete från Svalöf Weibull med hög avkastning särskilt i Kristianstadsområdet. Den har kort, styvt strå, något lägre tusenkornvikt, proteinhalt och falltal. Mindre känslig för mjöldagg.

LP Ashby är ett nytt vårvete från Scandinavian Seed med hög skörd, särskilt på Söderslätt. Kortare, styvare strå, sen mognad, högre tusenkornvikt, något lägre proteinhalt och bra falltal. Känslig för sjukdomar och svarade mycket bra för svampbehandling 2007.

SW 45456 är ett nytt vårvete från Svalöf Weibull med högre skörd. Mognar senare med bra falltal.

LP Azurite är ny sort från Svalöf Weibull med hög avkastning särskilt på Söderslätt. Kort, styvt strå, mycket sen med bra falltal.

Bor Marble är ett nytt vårvete från Scandinavian Seed. Styvare strå, hög volymvikt och tusenkornvikt och bra falltal. Hög gradering för mjöldagg och ger stor skördeökning för svampbehandling.

Övriga sorter endast provade under ett år.